

Antin ert tú vinur ella ert tú fíggindi

- Vit svaraðu bara einum fyrisurningi, sum varð sendur í telduposti av skrivstovuni hjá FA. Vit vórðu spurdir – og vit svaraðu, men hoyrdu ongantíð nakað aftur uttan hóttanir. Vit halda okkum tí ikki at hava gjørt nakað skeivt, og vit sýttu ongantíð fyri at fara í verkfall, sigur Óli Johannesen, formaður í Fuglafjarðar Arbeidsmannafelag

Vilmund Jacobsen

Tað stóðst ikki so lítið rok burtur úr, at Føroya Arbeidarafelag í vikuni lýsti samhugaverkfall í Føroyum, tá arbeidarafeløg í Íslandi, sum hava limir á íslenskum fiskamjølsvirkjum, ætlaðu sær í verkfall. Arbeidarafeløg í Føroyum lýstu sín samhuga, og ætlanin við hesum var, at íslensk lodnuskip ikki skuldu landast í Føroyum. Føroya Arbeidarafelag hevur nógv limafeløg, og millum hesi eru bæði arbeidsmanna-og arbeidskvinnufelagið í Fuglafirði.

Men limafeløgini í Fuglafirði vóru ikki samd við sítt meginfelag um at lýsa samhuga og mæltu tí frá at gera tað. Kortini kom tað ongantíð har til, at feløgini sluppu at sýta fyri at fara í verkfall, tí eingin dialogur fekst millum lokalfelagið og meginfelagið.

Ætlaða verkfallið í Íslandi gjørdist eisini av ongum.

Í andglettin

Formaðurin í Fuglafjarðar Arbeidsmannafelag, Óli Johannesen, kom rættiliga í anglettin, tá forkvinnan í Føroya Arbeidarafelag, Inge-

borg Vinther, helt fyri, at stigið hjá fuglfirðingum var ein vanærlig skomm, sum hon málbar seg. Málið kom tó ongantíð so langt, at hóttanir um útblaking úr FA fuku um oyruni á nevndarlimunum í arbeidarafeløgnum í Fuglafirði.

Óli Johnnesen hevur sína søgu at siga um, hvussu Fuglafjarðar Arbeidsmannafelag upplivdi hesar dagar, og hann heldur avgjört ikki, at Føroya Arbeidarafelag taklaði tingini rætt.

Hann sigur, at Ingeborg Vinther setti seg í samband við felagið í Fuglafirði hós-dagin hin 10. februar og læt tey vita, at FA hevði sent felagnum í Fuglafirði teldupost og bað felagið svara postinum skjótast gjørligt.

- Eg segði, at vit skuldu geva FA eitt svar kvøldið eftir, fríggjakvøldið 11. februar.

Óli sigur, at hetta var tað fyrsta, sum hendi í hesum rokaliga máli.

- Saman við teldupostinum frá FA var eitt skriv, har íslendingar heita á føroysk verkafólk um at fara í samhuga við teimum. Í teldupostinum stóð eisini, at skrivið er sent eftir áheitan frá Ingeborg. Har stóð einki

um, at nevndin í FA stóð aftanfyrri áheitanina. Vit løsu teldupostin sum ein fyrisurning – og als ikki sum eina áheitan, ei heldur sum eitt krav. Í stuttum stóð í skrivinum: "Hvat siga tit? Eiga vit ikki at stuðla teimum við, at bátar ikki sleppa at landa í Fo..."

Óli sigur, at hetta var alt, sum stóð í teldupostinum hjá FA.

- Svárið hjá eini samdari nevnd í Fuglafjarðar Arbeidsmannafelag, sum FA fekk fríggjakvøldið, var, at nevndin ikki var samd, og at teir ikki ætlaðu sær í samhuga við íslendingar. Orsøkin er, at íslendingar ikki hava stuðlað okkum, tá okkara limir vóru í verkfalli, leggur hann aftrat.

Undarligar lýsingar

Hann sigur, at tað næsta, sum hendir í hesum máli, er, at FA longu sunnudagin lýsir við samhuga – og at Føroya Arbeidarafelag noktar limum sínum at landa íslensk lodnuskip.

- Í fyrstu lýsingini hjá FA snúði tað seg um landing av lodnu, men seinni tók meginfelagið eisini sild og makrel uppí, tá ið ráddi um

Fuglafjørð, soleiðis at bannað varð at landa allan íslendskan pelagiskan fisk í Fuglafirði, meðan bara lodna varð bannað í Kollafirði – eftir lýsingini hjá FA.

Óli Johannesen sigur seg ivast í, um Føroya Arbeidarafelag yvirhøvur hevur lisið teldupostin hjá felagnum í Fuglafirði, áðrenn felagið lýsti samhuga, tá hesin varð sendur fríggjakvøldið.

- Vit fingi ongantíð svar upp á okkara teldupost, og eingin setti seg í samband við okkum aftur. Tað einasta, vit hoyra, er tað, sum ført verður fram í fjølmiðlunum, leggur hann aftrat.

Longu mánadag

Formaðurin í Fuglafjarða Arbeidsmannafelag heldur tað vera eitt mistak av FA, at meginfelagið ikki setti seg í samband við felagið í Fuglafirði aftur, men bara lýsti við samhuga – eisini vegna feløgini í Fuglafirði.

- Eg haldi, at hetta var ein vánalig handfaring av einum slíkum álvarsmál, sigur Óli.

Hann heldur, at tað næsta stóra mistakið, sum Føroya Arbeidarafelag gjørdi, var at lýsa við samhuga longu frá mánamorgni, tá íslendingar annars ikki ætlaðu sær í verkfall fyrr enn í fyrsta lagi týskvøldið eftir.

- Á henda hátt vildi FA tvinga føroysk verkafólk í samhugaverkfall longu, áðrenn verkfallið í Íslandi yvirhøvur byrjaði. Hvør var orsøkin til, at føroyingar

skuldu í verkfall longu áðrenn íslendingar, spyr formaðurin í Fuglafjarðar Arbeidsmannafelag.

Var ikki í ÚF

Tað, sum kanska serliga irriterar Óla Johannesen er sambært honum sjálvum, at Ingeborg Vinther hongur hann út fyri at hava sagt ymiskt í útvarpinum hjá Kringvarpi Føroya.

- Útvarpsmaðurin, Sigmar Bláberg, ringdi til mín, tá hetta málið tók seg upp. Eg segði, at eg ætlaði mær ikki at gera samrøðu um málið, tí vit mettu hetta sum eitt innanhýsismál. Sigmar spurdi, hvat vit í Fuglafirði fóru at gera, um íslensk skip komu á Fuglafjørð. Eg segði, at tað vóru ikki vit, sum høvdu lýst samhuga, men FA, og tí noyddist hann at venda sær hagar. Vit høvdu sum nevnt heldur einki hoyrt frá FA, sum svar upp á tað, ið vit vórðu spurdu um og høvdu svarað uppá.

Óli sigur, at hann roknaði við eini sterkari reaktión frá

at føroysk arbeidarafeløg áður hava heitt á íslendingar um stuðul.

Hann sigur, at í ár 2000 vóru føroysk verkafólk í samhuga við íslensk verkafólk, og í 2001 vóru íslendingar í 24 tímar samhugaverkfalli við føroysk verkafólk.

- So var tað yvirstaðið, og síðan tá hevur eingin stuðul verið at heinta í Íslandi, leggur hann aftrat.

Óli visir á, at í 2003 bóðu føroyingar aftur um samhuga í Íslandi, men fyrst bóðu íslendingar um nummar á skipum og nøvn fyri síðan at venda aftur og siga, at tíðarfrestin var ov stutt.

- Úrslitið var, at føroysk skip tá landaðu eini 30.000-40.000 tons har yviri, og føroyska arbeidarafjöldin var vónsvikin. Teir rættu okkum onga hond, men hildu okkum bara hen, leggur formaðurin í Fuglafjarðar Arbeidsmannafelag aftrat.

Diktatorisk leiðsla

Honum líkar slett ikki framferðina hjá forkvinnuni í meginfelagnum.

- Vit svaraðu bara einum fyrisurningi, sum varð sendur í telduposti av skrivstovuni hjá FA. Vit vórðu spurdir – og vit svaraðu, men hoyrdu ongantíð nakað aftur uttan hóttanir. Vit halda okkum tí ikki at hava gjørt nakað skeivt, og vit sýttu ongantíð fyri at fara í verkfall.

Óli Johannesen sigur, at hetta mál bendir á, at Føroya Arbeidarafelag hevur eina diktatoriska leiðslu, sum hann málber seg.

- Antin ert tú við – ella ert tú reinur fíggindi, har besta vápnið tykist vera álop. Vit hava tosað við onnur arbeidarafeløg, men nógv bendir á, at tað bara eru feløgini í Fuglafirði, sum fingi henda fyrisurning frá Føroya Arbeidarafelag, sigur formaðurin í Fuglafjarðar Arbeidsmannafelag, sum er sera vónsvikin av hesi framferð.

Álvarsamt ikki at akta meginfelagið

- Hetta er stór ov vanærlig skomm fyri arbeidarafeløgini í Fuglafirði, segði Ingeborg Vinther, forkvinna í FA, tá rokið stóð upp á

Vilmund Jacobsen

Tá íslendingar lýstu verkfall, gjørdur Føroya Arbeidarafelag og Havnar Arbeidsmannafelag av at nokta limum sínum at landa íslensk skip í Føroyum fyri at vísa samhuga við íslensku fakkfeløgnum.

Men hóast limafeløgini í

Føroya Arbeidarafelag hava skyldu at fylgja boðunum, kundi Kringvarpið fortelja, at arbeidarafeløgini í Fuglafirði noktaðu at akta boðini.

Íslenska verkfallið varð kortini avlýst, og úr Íslandi frættist, at manglandi stuðul úr Føroyum er ein orsøk til, at verkfalli varð avlýst. Um

samhugi ikki var í Føroyum, kundu skipini bara sigla á Fuglafjørð at landa.

- Hetta er ein ræðulig gerð hjá arbeidarafeløgnum í Fuglafirði og ein stór og vanærlig skomm fyri tey, staðfesti Ingeborg Vinther, tá Portalurin tosaði við hana.

Hon segði, at hetta kann

koma føroysku arbeidarafeløgum aftur um brekkur so tað munar, tí tá ið vit ikki stuðla arbeidarafeløgum í øðrum londum, kunnu vit heldur ikki vænta, at tey fara at stuðla okkum, skuldu vit lýst eitt verkfall, og eg ivist onga løtu í, at hetta verður dýrt fyri okkum seinni, segði hon við

Portalin.

Hon legði aftrat, at hetta, sum fuglfirðingar hava gjørt, er heilt ófyrigeviligt.

Ingeborg segði, at móttøðan í Fuglafirði rættir arbeidsgævarunum eina hond.

- Tað er álvarsamt, tá limafeløg ikki akta boðini frá Føroya Arbeidarafelag og

eftir lógini kunnu feløgini í Fuglafirði fáa eina átalu, tey kunnu fáa bót, ella í ringasta føri, kunnu tey verða tveitt úr Føroya Arbeidarafelag.

Hon legði aftrat, at Føroya Arbeidarafelag ikki hevur tosað um revsiltøk ímóti fuglfirðingum.

vilmund@sosialurin.fo